

Pracovní skupina k africkému moru prasat (AMP)

Zápis z jednání 2021-2

Datum a čas jednání: 29. 7. 2021, 13:00 – 15:00

Místo jednání: Praha, Slezská 100/7

Účastníci: MVDr. Petr Šatrán, Ph.D., MVDr. Tomáš Jarosil, MVDr. Jan Váňa, MVDr. Petr Kučínský, Ing. Marek Kraus, Ing. Jan Vodička, Ing. Juraj Saksún, Ing. Jan Stibal, Ing. Miloš Ježek, Ph.D., Ing. Jiří Janota

Průběh jednání:

1. **Úvodní slovo** – Dr. Šatrán
2. **Prezentace k projednávaným oblastem** – Dr. Jarosil (prezentace je přílohou zápisu)

V rámci projednávání jednotlivých bodů a otázek zároveň probíhala diskuse všech zúčastněných

- I. Aktuální situace AMP v Evropě: riziko pro ČR zejména **Polsko** – ne zcela jasná nákazová situace, postupné šíření v populaci prasat divokých (WB) a výskyt v chovech domácích prasat (DP) – nejbližší ohnisko jen 40 km od CZ hranic, **Německo** – AMP v chovech DP (3 ohniska – 2 drobnochovy a jeden ekochoch s 313 ks prasaty – cca 80 km od CZ hranic), nejbližší případy AMP u WB cca 30 km od CZ hranic, **Slovensko** – postupné šíření v populaci WB, první letošní případ u DP, **Maďarsko** – nejvyšší počet případů u WB ze všech postižených států, šíření západním směrem
- II. Rizika zavlečení AMP do ČR a možná opatření v ČR:
 - Riziko zavlečení lidmi – velmi vysoké, trvalé, možné odkudkoli a kamkoli...
 - Riziko zavlečení šířením v populaci WB – **Polsko, Německo**; ale zde zatím výskyt AMP za dálnicí A 4 (E 40); **Slovensko** – postupné šíření na západ, bariéru tvoří dálnice D1 a Váh; **Maďarsko** – možná cesta do ČR přes jižní Slovensko nebo přes Rakousko
 - 16. 11. 2020 ustanovena **oblast s intenzivním odlovem** v části Ústeckého a Libereckého kraje, cca 1440 km², vypláceno zástřelné Kč 2 000/ks a nálezný Kč 3 000/ks
 - **Zásadní je monitoring AMP u WB i DP podpořený vyplácením nálezného** – nadále na celém území ČR u všech nalezených uhynulých a sražených WB, v OsiO vyšetření všech ulovených WB, vysoké náklady SVS na vyplácení zástřelného a zvýšeného nálezného; pokles počtu ulovených WB za rok 2020 v celé ČR (cca 182 000 ks) oproti roku 2019 (237 488 ks); u DP nadále vyšetření u všech zmetalek, náhlé úhyny, hromadné úhyny, prasata s příznaky AMP – monitoring nastaven a probíhá bez potíží za spolupráce SVS s chovateli a asanačními podniky.
 - **Vyplácení zástřelného nemá** dle dosavadních údajů **vliv na regulaci populace WB** – dle názoru SVS není vhodným nástrojem pro snižování populace WB; navíc pro výrazné omezení / zabránění šíření AMP přirozeným šířením v populaci WB by bylo potřeba snížit denzitu populace WB na cca 0,5 ks/km², což je při současném stavu cca 5 – 8 (10) ks/km² tradičním lovem nedosažitelné; myslivci odmítají lovit bachyně. SVS navrhuje ukončit vyplácení zástřelného.
 - **V případě zavlečení AMP do ČR** bude záležet na způsobu zavlečení a velikosti zasaženého území (lokalizované ohnisko x plošné zasažení a šíření)

- **Prioritou SVS bude ochrana chovů domácích prasat – důraz na biologickou bezpečnost**
 - **Rizikové jsou především drobnochovy a ekologická hospodářství** – i přes povinnost dvojího oplocení venkovních prostor
 - **Zvýšení informovanosti o AMP** – u všech cílových skupin: myslivci, chovatelé prasat, veřejnost, turisté, mezinárodní dopravci
- III. Postup při zavlečení AMP do ČR – hlavní body k řešení:
- Při lokálním zasažení postup obdobný jako při výskytu AMP na Zlínsku
 - Při plošném šíření na větším území – prioritně ochrana chovů domácích prasat; je nutné mít aktuální data o hospodářstvích v ČR a počtech DP v nich
 - V zamořené oblasti se budou všechna WB likvidovat v asanačním podniku
 - V oblastech, kde bude povoleno použití zvěřiny z WB k lidské spotřebě, bude třeba laboratorní vyšetření na AMP; do výsledku vyšetření bude muset být ulovený kus v chladícím zařízení – upozorňovat myslivce
 - Z Part II dle regionalizace mohou DP na jatka (za dodržení stanovených podmínek), maso požitelné bez omezení a bez speciálního označení
 - Při plošném zasažení budou náklady na eradikaci vysoké (nálezné, laboratorní vyšetření, náklady na kontroly v chovech, odběry vzorků, desinfekci apod.) – SVS nebude mít dostatek financí z vlastních zdrojů; doporučujeme nevyplácet zástřelné (vysoké náklady a minimální vliv na početní stavy WB)
- IV. Akční plán k AMP: připravován na základě doporučení Strategie ke zdolávání AMP (dokument EK – SANTE 7113/2015 Rev 13)

3. Diskuse

I. Zvýšení informovanosti

Ing. Janota: v Rakousku a Slovinsku mají rozmístěné letáky s informacemi k AMP na odpočívadlech u dálnic – podobné rozmístit i v ČR

RE Dr. Šatrán – podobné se používají i v ČR, v současné době SVS připravuje letáky s QR kódem – budou dostupné v elektronické podobě na webu SVS a distribuovány po celé ČR (chovatelům, myslivcům, na odpočívadla, letiště, pošty apod.)

Ing. Ježek: vhodný by byl článek do myslivosti – spolupráce se SVS – SVS souhlasí

Ing. Stibal: chovatelé DP jsou informováni cca 1x měsíčně (Vepřovinky), mají dostatek informací

II. Management populace WB

Dr. Jarosil: je třeba opakovaně upozorňovat myslivce na nutnost dodržování požadavků biologické bezpečnosti po ulovení a s tím související potřebu pořízení chladících zařízení do honitby a stejně tak zřízení míst pro nakládání s ulovenými WB v případě výskytu AMP (vykolení, likvidace vývrhu, následná očista a desinfekce prostoru)

RE Ing. Kraus: je dotační titul MZe na chladící zařízení, myslivci ho využívají, ale jedná se o jedno chladící zařízení na honitbu; v případě výskytu AMP by ulovená WB musela být do výsledku vyšetření odděleně od ostatní zvěřiny; dotace na 1 chladící zařízení nic neřeší

Dr. Jarosil: použití odchytových pastí ze sítí – je možné podle stávající legislativy?

RE Ing. Kraus: dle právní analýzy MZe ano, neodporuje legislativě ČR; problém je usmrcování odchycených WB – v současnosti povoleno usmrcení jen dlouhou zbraní; změna je v návrhu novely mysliveckého zákona (neprošla PS) – nedořešeno, nutná koordinace se zákonem na ochranu zvířat proti týrání

III. Chovy domácích prasat a jejich produkty

Dr. Šatrán: požadavek EK, kofinancovaných programů i Strategie je rozdělení chovů prasat na komerční, nekomerční a ekologické; takové rozlišení v současné době v IZR (CE) není; požadavek SVS na MZe – rozlišit hospodářství s chovem prasat dle výše uvedených kategorií; nutné je i mít aktuální data o počtu „aktivních hospodářství“ a počtech chovaných prasat

RE Ing. Vodička: problém je, že u DP není v CE párové hlášení; problém předá Ing. Škarydovi k řešení

Ing. Stibal: s oplocením chovů neregistruje SČHP žádné problémy, větší chovatelé splňují; komunikace i se svazem ProBio; dotace MZe na oplocení; požadavek na kompenzace pro chovatele DP v pásmech AMP, kteří jsou zasažení omezeními, ale sami AMP nemají (vše udělali správně) – v současné době se na ně žádné kompenzace nevztahují, zatímco chov, do kterého byl AMP zavlečen dostane kompenzace za všechno; jaké jsou možnosti pro chovatele DP v pásmech?

RE Ing. Saksún: MZe prověří možnosti

RE Dr. Váňa: možné pohyby prasat a produktů v pásmech jsou komplikované; vypracuje přehled

Ing. Ježek: dotaz, zda je možné dovážet zvěřinu z WB z PL a DE?

RE Dr. Váňa: je to možné, neodporuje to legislativě za dodržení stanovených opatření (dle regionalizace), věříme kompetentním orgánům v PL i DE, že deklarují nezávadnost správně

Ing. Stibal: dotaz, která jatka jsou v DE v pásmech s omezením?

RE Dr. Váňa: SVS přesná jatka nezná, ale opět věříme DE

Dr. Šatrán: SVS navrhuje svolat Ústřední nálezovou komisi na září – souhlas všech zúčastněných

4. Závěry a úkoly

- I. Ing. Ježek ve spolupráci se SVS (Dr. Jarosil, Dr. Juhásová) připraví informační článek k AMP do Myslivosti
- II. SVS připraví nové letáky k AMP s QR kódem a zajistí jejich distribuci na odpočívky (jednání s ŘSD) a letiště s mezinárodním provozem případně dalším subjektům (Dr. Juhásová)
- III. SVS navrhuje ukončení vyplácení zástřelného ke dni 31. 12. 2021
- IV. MZe a ČMMJ zajistí informovanost myslivců / uživatelů honiteb o potřebě zajištění dodržení požadavků biologické bezpečnosti při manipulaci s ulovenými kusy a při vykolování, včetně správného zacházení s vedlejšími živočišnými produkty a vybavení chladícími zařízeními.
- V. MZe bude informovat SVS o možnostech diferenciaci hospodářství v IZR dle požadavků EK (komerční, nekomerční, ekologická) a zajištění aktuálních dat o aktivních hospodářstvích a stavech DP v IZR (CE)
- VI. MZe prověří možnosti kompenzací pro hospodářství nezasažená AMP v pásmech s omezením
- VII. SVS vypracuje přehled možných přesunů z pásem s omezením (Dr. Váňa)
- VIII. SVS iniciuje svolání ÚNK na září

Zpracoval dne: 30. 7. 2021 Tomáš Jarosil